

Brześć [Kujawski], 4 lutego [1412?]¹

Wojewoda sieradzki i starosta kujawski [recte brzeski] Jakub z Konięcpola informuje komtura toruńskiego Eberharda [von Wallenfelsa], że nie spełni jego próśb i nie wyśle mu glejtu oraz nie spotka się z nim w najbliższą niedzielę. Komtur toruński bowiem nie przybył 2 lutego na spotkanie z wystawcą i kanclerzem Królestwa Polskiego na brzeg Wisły naprzeciwko Torunia, [a wspomniani polscy posłowie] oczekiwali go od południa aż po zachód słońca. Nadto nie otrzymali żadnej odpowiedzi od niego w tej sprawie od godnych wysłanników. Nie czynią tak nawet dzicy i poganie. Nadto spotkanie uniemożliwiają obowiązki [wojewody] w służbie królewskiej. Prosi o przesłanie [ewentualnej] korespondencji do wsi Słońsk.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 1793, pap., łac., wym. 215 × 177 mm, zaplamienia, in dorso bardzo dobrze zachowana zamykająca list pieczęć wystawcy w ciemnym wosku (wosk przez papier) o śr. ok. 22 mm (o niej zob. DokumentyMelno, s. 32), kustodia o wym. 32 × 19 i papierowy pasek zabezpieczający pieczęć na miejscu.

Reg.: RHD 1/1, nr 1793.

Adres [in dorso]: ^aHonorabili domino Ebrehardo [s] comen[datori in Thorun², amico nostro dilecto.

^bHonorabilis domine, amice noster dilecte! Litteras vestras sane intelleximus, novissime nobis | presentatis, quibus scribitis nobis pro salvo conductu promittentes, et ut vobiscum ad | proximum diem dominicum [7 lutego 1412] conveniremus, cum tamen |vobis| vestris vobis scripsisse recordamur, | quod nobiscum ad diem Purificacionis Beate Marie convenissetis [2 lutego 1412], et ad premissa nobis nullas responisavas dedistis. Nos vero cum cancellario domini nostri regis³ graciosi ex ipsis mandato, domini nostri, ipsius die Purificacionis ad litus Wysle⁴ ante Thorun⁵ accesimus, vobiscum benigniter convenire volentes, sed quidam ex vestris familiaribus ad nos missi sunt et nullus notabilis ex parte vestri et civium nobis apparuit, nec enim nuncii nostri ad vos transire dimissi sunt, quod nec gentiles et pagani faciunt, neque tanta inimicicia in hominibus potest exoriri, inter quos nuncii in legacionibus libere transire non deberent, |quod| de quo vobis coram vobis conquerimus. Ymmo si aliquem dominum de tali convencione indigeremus utique nobiscum aut conveniret, aut nobis per aliquem probum et notabilem citum responsum daret, sed nos ante meridiem venientes ad litus Wysle ut premittitur, usque ad occasum solis stetimus et satisfacimus termino monicionis domini nostri regis, post occasum autem solis sine omni fine et responsione certa recessimus, pretera ex quo |nuncii| tunc nobiscum convenire renuistis, iam ex post vobiscum convenire non possumus, nam aliis negociis ad presens domini nostri graciosi regis occupamur, et ex quo nuncii domini nostri regis et nostri ad vos transire cum litteris non admittuntur, tunc eciam et nos vestros in terras nostras transire decetero non admittemus, si enim a modo vobis contingat aliquid nobis scribere, in villam nostram Slunsko⁶ litteras vestras mittatis, que nobis ultra mittentur. Datum in Brzeszcze⁷ in vigilia sancte Agathe virginis.

Jacobus de Coneczpole palatinus | Siradiensis et capitaneus Cuyauie⁸.

^a Inicjał wysokości ok. 7 wersów.

^b Inicjał wysokości pk. 6 wersów.

¹ WRHD 1/1 datowany wprawdzie na 4 lutego 1411–1413, ale bardzo wątpliwe, aby już ok. 4 lutego 1411 tuż po zawarciu porozumienia pokojowego było niezbędne spotkanie reprezentantów strony polskiej z komturem toruńskim, zwłaszcza, że do 5 lutego w Toruniu przebywał wielki mistrz (S. Józwiak, K. Kwiatkowski, A. Szweda, S. Szybkowski, *Wojna Polski i Litwy z zakonem krzyżackim w latach 1409–1411*, Malbork 2010, s. 703–712), pewniejsze jest zatem, że list powstał w 1412 lub 1413, ponieważ 9 stycznia 1414 adresat był już wielkim marszałkiem Zakonu (Heckmann, s. 210). Wydaje się wszakże, że bardziej prawdopodobnym czasem sporządzenia pisma był 4 lutego 1412, ponieważ proponowane przez adresata spotkanie miało odbyć się w najbliższą niedzielę, która wówczas przypadała 7 lutego, gdy w 1413 byłby to już 5 lutego, co ze względów logistycznych (list został wszak wystawiony 4 lutego) wydaje się znacznie mniej prawdopodobne.

² Eberhard von Wallenfels, niższy kompan wielkiego mistrza 1393–1398, wójt lipieniecki 1399–1404, komtur ragnecki 1407–1410, komtur toruński 1411–1413, wielki marszałek i komtur królewiecki 1414–1415 (Jähnig, s. 292, 311, 315, 318; Heckmann, s. 153, 210, 429, 472, 483, 608).

³ Chodzi tu zapewne już o Wojciecha Jastrzębca z Łubnicy h. Jastrzębiec, prałata i kanonika licznych kapituł, kanclerza królowej Jadwigi 1397–1399, biskupa poznańskiego 1399–1412, biskupa krakowskiego 1412–1422, kanclerza Królestwa 1412–1423, arcybiskupa gnieźnieńskiego 1423–1436 (WSB, s. 832–833; UC, s. 52, 172; KrzyżaniakowaKancelaria, s. 51–62; SułkowskaDokumenty, s. 214–216; W. Sieradzan, *Świadomość historyczna*, s. 219–220; G. Lichończak-Nurek, *Wojciech herbu Jastrzębiec, arcybiskup i mąż stanu (ok. 1362–1436)*, Kraków 1996).

⁴ Wisła, najdłuższa rzeka w Polsce.

⁵ Toruń (niem. Thorn), miasto, gmina loco, powiat toruński, woj. kujawsko-pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

⁶ Słońsk, wieś, obecnie Słońsk Dolny (gmina Aleksandrów Kujawski, powiat aleksandrowski, woj. kujawsko-pomorskie) i Górny (obecnie część miasta Ciechocinka w powiecie aleksandrowskim, woj. kujawsko-pomorskie).

⁷ Brześć Kujawski, miasto, gmina loco, powiat włocławski, woj. kujawsko-pomorskie.

⁸ Jakub z Konięcpola h. Pobóg, kasztelan rozpierski 1392, wojewoda sieradzki 1393–1430, starosta brzeski 1409–1419 (PSB 13, UŁS, s. 129, 170; UKD, s. 136, 163, 213, 265; W. Sieradzan, *Świadomość historyczna*, s. 183; A. Szymczakowa A., *Szlachta sieradzka w XV wieku. Magnifici et generosi*, Łódź 1998, s. 30–38; W. Zawitkowska, *W służbie pierwszych Jagiellonów. Życie i działalność kanclerza Jana Taszki Konięcpolskiego*, Kraków 2005, s. 61–115).